

25. neděle v mezidobí C

První věc, ke které vybízím, je tato: ať se konají modlitby prosebné, přímluvné i děkovné za všechny lidi. (1 Tim 2,1)

První čtení

Amos 8,4-7

Slyšte to vy, kteří šlapete po nuzném, utlačujete chudáky země a říkáte: "Když už bude po (slavnosti) novoluní, abychom mohli prodávat obilí? A po sobotě, abychom mohli otevřít sýpky, zmenšovat míru, zvyšovat cenu, užívat podvodných vah, nuzáka kupovat za stříbro a chudáka za opánky? I nejhorší obilí prodáme." Hospodin přísahal při Jakobově chloubě: "Navěky nezapomenu na žádný jejich skutek!"

Druhé čtení

1. Timotejovi 2,1-8

První věc, ke které vybízím, je tato: ať se konají modlitby prosebné, přímluvné i děkovné za všechny lidi, za krále a všechny, kdo mají moc, abychom mohli vést život pokojný a klidný, v opravdové zbožnosti a počestnosti. Tak je to dobré a milé Bohu, našemu spasiteli. On chce, aby se všichni lidé zachránili a (došli) k poznání pravdy. Je totiž (jenom) jediný Bůh a (jenom) jediný prostředník mezi Bohem a lidmi: člověk Kristus Ježíš, který vydal sám sebe jako výkupné za všechny. To bylo zjeveno ve svůj čas; a já jsem byl ustanoven za hlasatele toho a za apoštola – to mluvím pravdu a nelžu – za učitele víry a pravdy mezi pohany. Přeji si tedy toto: všude se mají muži modlit tak, že budou zvedat čisté ruce bez hněvu a sváru.

Evangelium

Lukáš 16,10-13

Ježíš řekl svým učedníkům: "Kdo je věrný v maličkosti, je věrný i ve velké věci, a kdo je v maličkosti nepoctivý, je nepoctivý i ve velké věci. Jestliže jste tedy nebyli věrní v nespravedlivém mamonu, kdo vám svěří pravé (bohatství)? Jestliže jste nebyli věrní v cizím, kdo vám dá, co je vaše? Žádný služebník nemůže sloužit dvěma pánům. Buď jednoho

bude zanedbávat a druhého milovat, nebo se bude prvního držet a druhým hrdne. Nemůžete sloužit Bohu i mamonu."

K zamyšlení

"Kdo žije v nadbytku, lehce zapomíná na Boha" (Don Bosco). Tento životní postoj a jeho následky nejsou žádným výmyslem dnešní doby. Již první čtení o tom vydává svědectví: Bohatí budou bohatší, chudí budou chudší. Luxusní životní styl horní vrstvy se udrží skrze ujařmení malých lidí. Falšování váhy a manipulace s kvalitou zboží je na denním pořádku. Na dny klidu se pohlíží jako na ztrátu zisku. Člověk si kupuje bezbranné, činí chudé na sobě závislými, kdy jim jejich dluhy ještě vysoko zúročí a zavře je do začarovaného kruhu zadlužení ... Stěží můžeme věřit, že je tento text starý 3000 let! Diskuse o možném zrušení neděle a svátků, korupce a podvody v politice a obchodě, globalizace na úkor slabých, chybějící odpouštění dluhů, to vše vypovídá o situaci, kdy se prosadil Boží zákon. Tím je jasný základní výrok: podvodný a otrocký systém je v Božích očích zločin. Jak často stojí Boží spravedlnost na straně slabých. Prorok Amos je ten, který tvrdě, nepohodlně, ale statečně nazývá pravými jmény zotročení, porušení zákona a marnotratnost. Také dnešní proroci, kteří se nestydí nazývat pravými jmény tyto skutky a ty, kteří jsou za ně zodpovědní, jsou umlčováni a často svou odvahu zaplatí životem.

Proti tomu působí podobenství o nespravedlivém správci v evangeliu jako políček do obličeje, když Ježíš chválí chování tohoto muže. Je to příběh, kterým se musíme dlouho a intenzivně zabývat. Je to mnohvrstevný příběh, kterým se musíme pomalu prokousat. Podstatné je to, že Ježíš v celém evangeliu nikde nechválí nespravedlnost, proto musíme v tomto příběhu hledat skrytý a překvapivý smysl, ve kterém nalezneme spojitost s Boží spravedlností.

Možný výklad je následující:

– I když je správce nepoctivý, je jeho jednání chváleno. Na příkladu "světského" člověka nás Ježíš poučuje: využít čas, dokud máme ještě možnosti; v současnosti budovat naši budoucnost; rozhodnout se pro potřebný životní obrat dokud ještě není příliš pozdě.

– Co správce koná je možná náprava práva a spravedlnosti proti dřívější nespravedlnosti a ujařmení dlužníků (úroky), i když motiv správce není šlechetný a vychází ze zkušenosti osobní nouze.

– "Děti světla" by měli zvážit své jednání. Pravděpodobně je toto podobenství pozváním evangelisty Lukáše, abychom se snažili jednat přiměřeně a v rámci našich možností přispěli ke konci nouze na světě.

– Pozornost se při čtení tohoto podobenství přesouvá od správce k bohatství. To je "nespravedlivé". Pokud bude existovat chudoba, bude každé bohatství nespravedlivé, protože každý z nás hromadí pro sebe.

– Bohatství není jen nespravedlivé, ale také nebezpečné, protože lehce vede k nespravedlnosti a nejistotě. Kdo mnoho vlastní, chce, aby se na něj ostatní dívali jako na boháče, ale bohatší je ten, který potřebuje méně. Ale nejbohatší je ten, kdo je svobodný.

– "Mamon" (= aramejský výraz pro nepoctivý a podvodný majetek) a proti němu stojí Bůh. Chápat oba jako Boží a oběma sloužit znamená rozpor. Pro co se rozhodneme my?

25. neděle v mezidobí C

První věc, ke které vybízím, je tato: ať se konají modlitby prosebné, přímluvné i děkovné za všechny lidi. (1 Tim 2,1)

První čtení

Amos 8,4-7

Slyšte to vy, kteří šlapete po nuzném, utlačujete chudáky země a říkáte: "Když už bude po (slavnosti) novoluní, abychom mohli prodávat obilí? A po sobotě, abychom mohli otevřít sýpky, zmenšovat míru, zvyšovat cenu, užívat podvodných vah, nuzáka kupovat za stříbro a chudáka za opánky? I nejhorší obilí prodáme." Hospodin přísahal při Jakobově chloubě: "Navěky nezapomenu na žádný jejich skutek!"

Druhé čtení

1. Timotejovi 2,1-8

První věc, ke které vybízím, je tato: ať se konají modlitby prosebné, přímluvné i děkovné za všechny lidi, za krále a všechny, kdo mají moc, abychom mohli vést život pokojný a klidný, v opravdové zbožnosti a počestnosti. Tak je to dobré a milé Bohu, našemu spasiteli. On chce, aby se všichni lidé zachránili a (došli) k poznání pravdy. Je totiž (jenom) jediný Bůh a (jenom) jediný prostředník mezi Bohem a lidmi: člověk Kristus Ježíš, který vydal sám sebe jako výkupné za všechny. To bylo zjeveno ve svůj čas; a já jsem byl ustanoven za hlasatele toho a za apoštola – to mluvím pravdu a nelžu – za učitele víry a pravdy mezi pohany. Přeji si tedy toto: všude se mají muži modlit tak, že budou zvedat čisté ruce bez hněvu a sváru.

Evangelium

Lukáš 16,1-13

Ježíš řekl svým učedníkům: "Byl jeden bohatý člověk a ten měl správce, kterého obvinili, že prý zpronevěřuje jeho majetek. Zavolal ho a řekl mu: 'Co to o tobě slyším? Slož účty ze svého správcovství! Správcem už dál být nemůžeš.' Správce si řekl: 'Co si počnu, když mě můj pán zbavuje správcovství? Kopat neumím, žebrat se stydím. Už vím, co udělám, aby mě (lidé) přijali k sobě do domu, až budu zbaven správcovství.' Zavolal si dlužníky svého pána, každého zvlášť, a zeptal se prvního: 'Kolik jsi mému pánovi dlužen?' Odpověděl: 'Sto věder oleje.' Řekl mu: 'Tady máš svůj úpis, honem si sedni a napiš padesát.' Pak se zeptal druhého: 'Kolik ty jsi dlužen?' Odpověděl: 'Sto korců pšenice.' Řekl mu: Tady

máš svůj úpis a napiš osmdesát.' Pán pochválil nepoctivého správce, že jednal prozíravě. Synové tohoto světa jsou totiž k sobě navzájem prozíravější než synové světla. A já vám říkám: Získávejte si přátele z nespravedlivého mamonu, abyste – až ho nebude – byli přijati do příbytků věčných. Kdo je věrný v maličkosti, je věrný i ve velké věci, a kdo je v maličkosti nepoctivý, je nepoctivý i ve velké věci. Jestliže jste tedy nebyli věrní v nespravedlivém mamonu, kdo vám svěří pravé (bohatství)? Jestliže jste nebyli věrní v cizím, kdo vám dá, co je vaše? Žádný služebník nemůže sloužit dvěma pánům. Buď jednoho bude zanedbávat a druhého milovat, nebo se bude prvního držet a druhým hrdne. Nemůžete sloužit Bohu i mamonu."

K zamyšlení

"Kdo žije v nadbytku, lehce zapomíná na Boha" (Don Bosco). Tento životní postoj a jeho následky nejsou žádným výmyslem dnešní doby. Již první čtení o tom vydává svědectví: Bohatí budou bohatší, chudí budou chudší. Luxusní životní styl horní vrstvy se udrží skrze ujařmení malých lidí. Falšování váhy a manipulace s kvalitou zboží je na denním pořádku. Na dny klidu se pohlíží jako na ztrátu zisku. Člověk si kupuje bezbranné, činí chudé na sobě závislými, kdy jim jejich dluhy ještě vysoko zúročí a zavře je do začarovaného kruhu zadlužení ... Stěží můžeme věřit, že je tento text starý 3000 let! Diskuse o možném zrušení neděle a svátků, korupce a podvody v politice a obchodě, globalizace na úkor slabých, chybějící odpouštění dluhů, to vše vypovídá o situaci, kdy se prosadil Boží zákon. Tím je jasný základní výrok: podvodný a otrocký systém je v Božích očích zločin. Jak často stojí Boží spravedlnost na straně slabých.

Prorok Amos je ten, který tvrdě, nepohodlně, ale statečně nazývá pravými jmény zotročení, porušení zákona a marnotratnost. Také dnešní proroci, kteří se nestydí nazývat pravými jmény tyto skutky a ty, kteří jsou za ně zodpovědní, jsou umlčováni a často svou odvahu zaplatí životem. Proti tomu působí podobenství o nespravedlivém správci v evangeliu jako políček do obličeje, když Ježíš chválí chování tohoto muže. Je to příběh, kterým se musíme dlouho a intenzivně zabývat. Je to mnohvrstevný příběh, kterým se musíme pomalu prokousat. Podstatné je to, že Ježíš v celém evangeliu nikde nechválí nespravedlnost, proto musíme v tomto příběhu hledat skrytý a překvapivý smysl, ve kterém nalezneme spojitost s Boží spravedlností.

Možný výklad je následující:

– I když je správce nepoctivý, je jeho jednání chváleno. Na příkladu "světského" člověka nás Ježíš poučuje: využít čas, dokud máme ještě možnosti; v současnosti budovat naší budoucnost; rozhodnout se pro potřebný životní obrat dokud ještě není příliš pozdě.

– Co správce koná je možná náprava práva a spravedlnosti proti dřívější nespravedlnosti a ujařmení dlužníků (úroky), i když motiv správce není šlechetný a vychází ze zkušenosti osobní nouze.

– "Děti světla" by měli zvážit své jednání. Pravděpodobně je toto podobenství pozváním evangelisty Lukáše, abychom se snažili jednat přiměřeně a v rámci našich možností přispěli ke konci nouze na světě.

– Pozornost se při čtení tohoto podobenství přesouvá od správce k bohatství. To je "nespravedlivé". Pokud bude existovat chudoba, bude každé bohatství nespravedlivé, protože každý z nás hromadí pro sebe.

– Bohatství není jen nespravedlivé, ale také nebezpečné, protože lehce vede k nespravedlnosti a nejistotě. Kdo mnoho vlastní, chce, aby se na něj ostatní dívali jako na boháče, ale bohatší je ten, který potřebuje méně. Ale nejbohatší je ten, kdo je svobodný.

– "Mamon" (= aramejský výraz pro nepoctivý a podvodný majetek) a proti němu stojí Bůh. Chápat oba jako Boží a oběma sloužit znamená rozpor. Pro co se rozhodneme my?